

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljâ: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljâ: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljâ 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljâ tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 123.

V Ljubljani, v ponedeljek 31. maja 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 29. maja.

Splošnja obravnava o zavarovanju delavcev je pokazala, kako napačno so mislili oni, ki so se nadejali, da bode ta zakon v kakih petih ali šestih sejah dovršen. Štiri dni je trpela splošnja razprava, ki je bila večeraj po govoru kneza Liechtensteina dovršena s tim, da je zbornica soglasno sklenila prirediti posebno razpravo. Pri prvem paragrafu bilo je se vé da vpisanih zopet toliko govornikov, da niso prišli vsi na vrsto. Tudi pri drugem in tretjem paragrafu so se oglašali govorniki, ki so priporočali nekatere premembe. Do danes je sprejetih prvih pet paragrafov in ne vé se, kdaj bode pretresanje tega zakona dovršeno, ako pojde tako počasi naprej. Smešno je toraj, ako „Wien. allg. Zeitung“ danes zbornici očita naglico, češ, da je v štirih urah rešila pet paragrafov! Za teh pet paragrafov treba je bilo dveh sej, in ako bi to veljalo še za ostalih 59 paragrafov, potrebovala bi zbornica za ta zakon 24 sej; ko bi pa šlo po volji „Wien. allg. Ztg.“, bi morda ne zadostovalo še 50 sej! Kdaj bi pa potem državni zbor rešil kak večji predlog?

Pri večerajšnji seji bil je za namestnika v kontrolno komisijo izvoljen grof Berchtold, v današnji seji pa je predsednik dr. Smolka zbornici naznanil smrt tirolskega poslanca grofa Ciurletti-ja, ki je bil izvoljen od velikega posestva.

Seja se je danes pričela ob desetih dopoldne in je bila ob dveh po predlogu poslanca Menger-ja sklenjena. Mnoge poslance je namreč radovednost gnala v prater gledat ljudsko veselico, ki se bode danes in jutri tam vršila.

Carinski odsek bode imel jutri sejo, da pretresa Suessov predlog, ki priporoča, da naj se za petrolej določuje carina po množini za razsvetljavo pripravne materije. Poljaki hočejo temu predlogu pritrditi, vlada pa ostaja pri svojem dosedanjem sklepu. Kako se bode rešila reč, ki v prvi vrsti zadeva posestnike petrolejskih zvirkov na Poljskem, se pač še ne vé; govorili so že o odstopu ministra Dunajskega ali pa še celega ministerstva, toda gotovega ne vé nihče, in levičarji te novice trosijo po svetu samo

zarad tega, ker komaj čakajo, da bi Taffa odstopil, nadajoč se, da potem zopet levica pride na krmilo.

Zakon o zavarovanju delavcev proti nezgodam.

VI.

Iz dosedanjih člankov smo sprevideli, da je novi zakon osnovan po zdravih, času in drugim okoliščinam primernih načelih, in da se je zarad tega od njega nadejati dobrega sadu in delavcem ugodnih nasledkov. Tudi občinam bode v korist in polajšanje, ker jim ne bo več treba skrbeti za delavce, oziroma za njih nepreskrbljeno družino, ako so bili v kaki fabriki tako pohabljeni, da si več vsakdanjega kruha ne morejo služiti.

Toda jako se motimo, ako mislimo, da je socialno ali delavsko vprašanje s takimi vprašanji že rešeno. Revščina, siromaštvo in zatiranje delavcev se je pričelo, ko so začeli bogatini zapuščati Boga, se odvrčati od njegovega svetega nauka in od glavnih njegovih zapovedi: Ljubi Boga čez vse in bližnjega, kakor samega sebe.

Ako se imajo žalostne razmere obrniti na boljše, se mora človeštvo zopet obrniti k Bogu in po njegovih naukih in zapovedih vravnati svoje misli, svoje želje in svoja dejanja. Brez vere, brez pravosti bo vse prizadevanje za srečno rešitev delavskega vprašanja zastoj. Delavci in podvzetniki se ne smejo ločevati in drug od drugega odvrčati, ampak se morajo drug drugemu približevati kot udje ene same družine. Tako tesno zvezo pa more le vera napraviti; ona med raznimi stanovi ne dela nobenega razločka, ampak človeka uči, da so pred Bogom vsi enaki, revni in bogati, in da pred njim on največ velja, ki spolnuje njegove zapovedi.

Vera pravi, da je bilo revežev zmerom na svetu, da si pa on, ki voljno prenaša revščino, velike zaklade nabira za oni svet, kjer bo razloček med revnimi in bogatimi prenehal. In da revež tem laglje prenaša svojo revščino, da tem voljniji trpi, kaže mu vera božjega Odrašenika samega za izgled, ki je prostovoljno izvolil revščino, kaže mu

sveto družino, kaže mu tisoče in tisoče svetnikov, ki so zarad Boga popustili bogastvo in si z delom služili vsakdanji kruh. Delavec, ki ga bodo navdajala taka verska načela, ne bode mislil na silovite prekucije in se ne bode srdil nad Bogom, nad bližnjim in nad svojo lastno osodo, ampak bo voljno prenašal svoj stan, bo zadovoljno opravljal svoje delo, zlasti ko bo vedel, da je po modrem postavodajalstvu obvarovan lakote in pogina, ko bi ga tudi kaka nesreča zadela.

Vera pa tudi bogatinu živo priporoča, da naj prav in dobro obrača posvetno blago, ki mu je izročeno le v oskrbovanje in od čigar porabe mu bo treba enkrat odgovor dajati. Vera mu pravi, da naj si z miloščino in dobrimi deli nabira zakladov, ki jih molj in reja ne snesta in jih tatje ne morejo vkrasti in odnesti, ona mu v spomin kliče besede Odrašenikove, da je srečnejše dajati, kakor jemati. Vera mu delavca in reveža kaže kot njegovega brata v Kristusu, kteremu je po božji zapovedi dolžan pomagati, kterega ne sme zatirati, kteremu zasluženega plačila ne sme pritrgovati. Ako bodo toraj verska načela prešinjevala posestnike, podvzetnike in bogatine, se ne bodo branili delavcem plačevati, kolikor zaslužijo, in za nje skrbeti v stiski, boleznih, ali nesreči, in delavci jih ne bodo imeli za svoje sovražnike in zatirovalce, ampak ljubili jih bodo kot svoje prave prijatelje in dobrotnike.

Da se pa taka načela zopet vkoreninijo med ljudstvom, treba je po njih vravnati vso izgojo in ves poduk mladine. Dozdaj so pri odgoji in pri javnem poduku veljala ravno nasprotna načela, zato se pač ne smemo in ne moremo čuditi, ako so se splošno razširili nazoni, po kterih se ljudem ni več napačno ali pregrešno zdelo, bližnjega zatirati in po nepoštenem potu z odrtijo, goljufijo itd. množiti svoje premoženje. Pošteni posestniki in pošteni delavci ne smejo in ne morejo trpeti, da bi šlo še dalje tako naprej; pošteni posestniki ne smejo trpeti, da bi se brezvestni ljudje še dalje bogatili po zatiranju ubogih delavcev, ampak pošteni podvzetniki in pošteni delavci se morajo med soboj zediniti in zvezati, da prej ko morejo, odpravijo razmere, vsled kterih je bilo nepoštenim ljudem mogoče, svoje premoženje na videz po poštemem potu bližnjemu na

LISTEK.

Valentin Lah.

Žalostno poročilo, da je naš rojak, gosp. Val. Lah, žrtva grabežnega in groznega umorstva, kakor pišejo časniki, od razbojniške čete Ilije Vikala iz Bosanske Slabinje, se žali Bog! potrjuje. Zgodilo se je to v noči od 24. na 25. majnika v njegovem stanovanju v Bosenski Dubici, kjer je služil nekako samostojno za duhovnega pastirja v sredi med pravoslavniimi, turki, judi in nekoliko nad 400 katoliki. Bil jim je pravi misijonar, „koji velik trud i vlastiti novac ulaže u korist naselbine i Bosanaca“ — pravi Imenik klera u Bosni i Hercegovini l. 1885 str. 78. Tolovajev bilo je pet, ki so prilomastili s klicem: „Odpri, serežani (žandarmi so tukaj, odpri!)“ Ko odpre, ga začno za denar nadlegati in ker se ustavlja, ter pravi, da jim ni nič dolžan, eden streli na mi-

sijonarja, ki se na posteljo zvrne, pa se zopet vzdigne in s cerkvenikom vred začne napadnike strani pehati, kteri pa ga začno grozno zdelovati in po ugasnjeni luči prestrašno razmesarijo; cerkvenik zbeži ter kliče žandarmerijo. Ko pride žandarmerija, so bili tolovaji že pobegnili, le enega so še zasačili, truplo g. Laha pa so našli strašno zdelano v nekem spodnjem hramu. Tolovajev iščejo in menda tri že imajo. Vse je na nogah. Pokop je bil 26. t. m., kar moč slovesen. Vse žaluje, tudi srbi in turki, katoličani pa so neutolažljivi. Bolj natančen dopis prinese Danica. Tu naj povemo nekoliko iz življenja ranjkega ter prosimo, naj nam še součenci in znanci njegovi dopolnujejo zanimljivo delovanje tega kranjskega mučenca v Bosni.

Rojen je bil Val. Lah v Komendi 9. febr. 1833, učil se na gimnaziji v Ljubljani, koj od začetka v Alojznici, izvrstno in bil vedno med pohvaljenimi. Zrelostno preskušnjo je opravil l. 1853. Za mašnika posvečen 30. julija 1857 je služil za duhovnega pomočnika v Metliki, Šmarji in v Radolici. Potem je šel k Trapistom v Bosno, ali čez nekaj let pride

skozi Bolgarijo in Rim, kjer se je mudil dokaj časa, v domovino in služil je v Begunjah v ženski kaznilnici, v Šmartinem poleg Kranja in v Naklem, od koder se je vrnil zopet v Bosno — po smrt tako grozovitno! Bil je mož vedno delaven, zmiraj je kaj tuhtal in izvrševal po svoji glavi. Ljudem je silno veliko koristil. Bil je tudi izvrsten pisatelj. Pisal je slovensko kratko pa krepko. Vedno je delal da to, na se pravoslavni zedinijo s katoliki. Razun premnogih jako čvrstih sestavkov v Zgodnji Danici spisal je še bogoslovec kot nekdanji Alojznik sprelepo knjižico za mladino vzlasti šolsko: „Sveti Alojzij sè življenjem sv. Stanislava Kostka“ l. 1856, ktera je poslej večkrat natisnjena. Tako tudi: „Pobožni otrok ali podučne in molitvene bukvice za mlade kristijane“ l. 1862 itd. — Tukaj naj prepisem njemu v spomin povest, ktero je priobčil ranjki V. Lah v Daničici t. j. v domačem časniku, ki smo ga imeli l. 1851 med seboj Alojzniki za poduk in kratek čas; beseda je popolnoma njegova, le v sedanjih oblikah. Glasi se:

„Kdor je že kterikrat Dunajsko véliko cesto med

škodo silno hitro množiti. To je edino pravi način, delavsko vprašanje rešiti in zamašiti vir, iz katerega prihaja nevarnost, ki jo to vprašanje za vse družbinske in politične razmere ima.

Po teh splošnih opazkah si hočemo še nekoliko ogledati posamezne določbe novega zakona. Prvi paragraf določuje, ktere delavce je treba zavarovati. Ker sem o tem govoril že v enem prejšnjih člankov, tega ne bom več ponavljal. Omenjam le, da je bilo pri pretresanju tega paragrafa od raznih govornikov nasvetovanih več prememb, da je bila pa sprejeta le prememba Bilinskega, po kateri ni treba zavarovati zidarjev ali tesarjev po deželi, ako delajo navadne pritlične kmetske hiše, ali druga kmetijska poslopja, in se s tem delom peča gospodar sam s svojimi domačimi ljudmi, ali drugimi prebivalci tistega kraja, in tega dela ne opravljajo strokovnjaško.

Gledé kmetijskih, pa gozdarskih in drugih delavcev, za ktere novi zakon ne velja, bila je sprejeta od manjšine nasvetovana resolucija, da naj vlada prej ko mogoče zaradi njih zbornici predloži postaven načrt.

Drugi paragraf določuje, kako je z delavci pri železnicah in brodarstvu; za nje namveč velja posebni zakon z dne 5. marca 1869, „D. Z.“ št. 27; samo one delavce, za ktere ta zakon ne velja, treba bode zavarovati po novem zakonu. Ravno tako ta zakon ne velja za brodarstva, za ktere obstoje broderske postave. Ker je pa res velikega pomena, da se zavarujejo tudi mornarji proti nesrečam, sprejeta je bila od dr. Klaiča nasvetovana resolucija, da naj vlada zavarovanje raztegne tudi na mornarske delalce.

Tretji paragraf ministru notranjih zadev daje pravico, od zavarovanja oproščati podvzetja, ki bi morala sicer svoje delavce zavarovati, ako za delavce v njih ni prav nobene nevarnosti, ali pa nasprotno k zavarovanju siliti take zavode, ki ne spadajo v prvi paragraf tega zakona, ako so delavci v veliki nevarnosti, zlasti zaradi ognja. Madejski je nasvetoval, da bi se moral minister v obeh slučajih prej porazumeti z deželnim odborom, pa pri glasovanju bil je ta nasvet s 84 glasovi proti 82 zavržen, ker bi nastale velike neprilichnosti, zlasti po deželah, katerih bo več skupaj združenih v eno zavarovalnico, ako bi bilo treba prej popraševati deželne odbore. Dobro je omenjal vladni zastopnik Steinbach, da se bode pozvedovalo mnenje deželnih odborov pri osnovi zavarovalnic, da pa to nikakor ni mogoče pri oskrbovanju in upravljanju zavodov.

Četrty paragraf pravi, da ta postava ne velja za nje, ki imajo pravico do penzije iz državne, deželne, občinske, ali druge javne blagajnice; v petem paragrafu pa je izrečeno, da zavarovanje velja od odškodnine, ki jo bo treba plačevati, ako delavca zadene telesno poškodovanje, ali pa smrt.

Karl Klun.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. maja.

Notranje dežele.

Jako *pomenljivo* shod imeli so 23. t. m. na Gorenji Avstriji v Hargelsbergu. Napravila ga je bilo ondašnja katoliška družba. Sošlo se je bilo

mnogo katolikov od blizu in daleč in vsi so brez ugovora priznali besede Urfahrškega mestnega kaplana, P. Lintlma, za resnične, da ima dandanes krščanstvo v Avstriji jako mnogo in silnih sovražnikov. Pomena vredno pri vsem tem je pa to, da so sovražniki krščanstva ob enem tudi sovražniki Avstrije in celo v državnem zboru sedé, kjer pod varstvom imunitete državo izdajajo. Čuda ni, da imamo take ljudi; saj smo si jih sami izgojili v novi šoli. Ko bi bil na univerzi drug duh, bi tudi poslanci drugačnega imeli. Ker se pa že na univerzi ne skrbi zadosti za to, da bi se mladini vcepila ljubezen do Boga in domovine, je tako daleč prišlo, kakor smo in pojde še nekoliko dalje, za kar nam je sledeče porok: Nedavno je prišel iz Vratislave prusk velikašolec na Dunaj, kjer se je neki nemški „fantovščini“ predstavil. Povabili so ga s seboj v društvene prostore, kjer je Prus na lastne oči videl podobo nemškega cesarja in Bismarkovo, a podobe našega cesarja ni videl. Starašina ga je pozdravil in je sklenil svoj govor z navdušenim „hoch“ nemškemu cesarju, čemur so vsi dijaki z nekim navdušenjem pritrdili, ktero bi bilo boljše reči vredno. Prus se je zahvalil in je konečno napil „hoch“ plemenitemu avstrijskemu cesarju Francu Jožefu. Vsi so molčali! Kaj pravite na to? In tako društvo, ali bi ga ne morala policija prvi dan razpustiti? Kaj bo iz države, kaj iz Avstrije sploh, če bodo taki izdajalci danes ali jutri važna mesta posedli?

Govori se, da sta bila za *trgovinskega ministra* pred vsemi drugimi dva cesarska namestnika odločena, in sicer tirolski cesarski namestnik, baron Widmann, in pa šlezjski deželni predsednik markis de Bacquehem. Prvi je bil pa ne davno na Dunaji in se je menda jako odločno izrekel, da ni treba prav nič na to računati. Toraj ima Bacquehem temveč nade do portfelja trgovinskega ministra in njegova naloga bo, študirati, ali naj se napravi lastno komunikacijsko ministerstvo ali ne. Kakor „N. fr. Pr.“ trdi, so bili v merodajnih vladnih krogih že odločno za to napravo. Edino le finančni minister se jim je upiral, rekoč, da nima denarja, potrebovalo bi se ga pa za celo ministerstvo silno velikó. Če že ravno mislijo kako novotarijo napraviti, pravi finančni minister, naj se odsek za trgovino in obrt od sedanjega trgovinskega ministerstva loči, in priklopi k poljedeljskemu ministerstvu, kakor imajo to v drugi polovici države — na Ogerskem. Toda tudi ta nasvet ni obveljal, pravijo, da zato ne, ker nočejo poljedeljskemu ministru grofu Falkenhaynu novih bremen nakladati. Tako bo toraj zopet vse pri starem ostalo vsaj za nekaj časa. Marsikateri časniki pa hočejo vedeti, da je gotovo, da postane šlezjski deželni predsednik trgovinski minister takoj, ko se zaključí spomladno zasedanje državnega zbora.

SedANJI red *nabiranja novakov v Avstriji* se bode po medsebojnem sporazumljenju med vojnim, brambovskim in notranjem ministerstvom že za bodoče leto zdatno spremenil. Sprememba, pravijo, da bode na korist prebivalstvu, ker se bodo novaki bolj primerno razdelili po nabornih okrajih. Obstala bode pa v tem, da se potrjenemu ne bo že takoj pri naboru povedalo, kam da je potrjen, temveč se bode vsak potrjen popisal po njegovih lastnostih v dotičnem zapisniku, potem še le, ko bo nabor že po celi deželi končan, razdelili se bodo potrjeni novaki na razne čete, s čemur se nadjajo bolj enakomernega gradiva nabrati. Pravijo, da bodo že bodoče leto tako nabirali.

Iz *Bosne* nam dohajajo jako vesele novice o navdušenju za našega presvitlega cesarja. Ni je slovesnosti, da bi se taisto v vsej svoji luči ne pokazalo. Prav tako bilo je nedavno v Sarajevu, kjer je nadvojvoda Albrecht ondašnje častnike na obed povabil, pri katerem je spregovoril sledeče besede: „Na zdravje Nj. Veličanstvu, presvitlemu in nad vse ljubljenemu cesarju! Živio! Njegovo Veličanstvo se bo jako veselilo slišati, kak izboren duh da navdaja vojake petnajstega vojnega kora, ki so na predstraži

kot nositelji in pospešitelji zapadne kulture v tej deželi že prav junaška dela izvršili in jih še izvršujejo. Petnajsti kor po vedni menji dopolnjevaajo se iz družih štirinajstih korov kljub temu pa celoskopen, čvrst in krepak, je Vam živa podoba v malem, kar je vsa naša vojska v velikem, pod ktere črno-rumeno zastavo se sinovi vseh narodnostij skušajo v zvestobi, udanosti in požrtvovalnosti, kakor bratje ene same velike družine. Pozivam Vas toraj, da pijemo na zdravje vrlega petnajstega vojnega kora in njegovega vzglednega viteškega zapovednika, ki je vzoren gojitelj vojaških kreposti, ob enem pijmo pa tudi na zdravje cele avstro-ogerske vojske.“ Gromoviti „Živio“ po dvorani je bil odgovor in dokaz, da ljubezen do cesarja in domovine ni še zamrla v srcih pravih Avstrijanov.

Odgovor ogerskega ministerskega predsednika Tisze v *Budapešti* še ni končan. General Janski je prosil pokojnine. A govori se, da pojde k vojnemu kóru v Krakov na višo službo, kakor jo je imel dosihmal. Kaj pa, ali bode Tisza ostal še ministerski predsednik, tisti Tisza, ki ni najdel besede, s ktero bi bil grajal razgrajalce v Budapešti, pač pa imenuje postopanje c. k. vojaških častnikov, ki spuštujejo padlega vojaka v boju, inkorektno. No, prijatelj, tako brž ne, ako sam ne bode odstopil; le pogledjmo na tiste, ki spodnašajo Tiszi ministerski stol in potem nam bode vse jasno. Dokler ni srednje lojalne stranke v Budapešti, je Tisza potrebno zlo. — Kaj namerava levica v Budapešti? Poslanec Csany (skrajna levica) hoče staviti interpelacijo, da naj se Hentzijeve spomine odstrani v Budimu. Pravijo pa, da ga bode njegova stranka soglasno podpirala. V takih okoliščinah pa ni vsak zmogel vladati ljudem, ki še niso pozabili leta 1848/49. — Ogri so izvrstni govorniki, a državniki so od danes do jutri, ali pa so podobni strašljivcu, ki poje in uka, zato, da si sam pogum dela in da bi drugi mislili; glejte ga no pogumnega in nevstrašljivega junaka.

Vnanje države.

Besede ruskega cara, s kterimi je nedavno svojo *mornarico v Črnem morju* nagovoril, so šle menda Angležem še bolj do živega, nego Rusom samim. Angleži hočejo po vsi sili nekaj pomen za Bolgarijo iz njih izviti. Morda imajo prav, kajti Rusija se v resnici z enim očesom že sedaj po Bolgariji ozira, kako lahko pa bi se napravilo, da bi se z obema tje kaj ozrla in rekla: „Ti boš naša!“ Toda tudi za ta slučaj našli so Angleži že svojo tolažbo. Tripelalijanca ali trocarska zveza je, na ktero tolikanj zidajo in morda se ne motijo. Sicer se je prav v poslednjih dneh mnogo govorilo, da politična prijaznost med Avstrijo, Nemško in Rusijo ni več tolišnja, kakor je bila, da so se razmere že zdatno ohladile, h čemur je v poslednjem času posebno avstrijska politika na Balkanu mnogo pripomogla, da so se Rusi le bolj svoje poti držati jeli. Toda Angleži vsega tega nič ne verjamejo. V njihovih očeh je trocarska zveza še vedno tako trdna, kakor je bila ob času njenega spočetka v Skiernjivicah ali pa v Kromerizu. V tem jib še prav zdatno podpira politično potovanje ruskega ministra zunanjih zadev v Berlinu, da se z Bismarkom posvetujeta, kaj se bode „zanaprej“ vkreniti moralo, da se ljubi mir v Evropi ne bo kalil. Tudi potovanje Dunajskega cesarskega dvora na Rusko se neki namerava, da se ruski carski rodovini vrne obisk Kromerizski, pravijo, da ni kar tako. Kar se poslednjega tiče, še ni nič natančnega o tem določenega. Da pa Angleži še tako trdno v trocarsko zvezo verujejo, imajo pa svoje vzroke za to in teh največi je strah pred Rusi v Črnem morju.

Govor Moskovskega mestnega glavarja je Angleže huje razburil, kakor je bilo pričakovati in „Standard“ trdi, da je to črn *hudourni oblak*, ki se je jel dvigati iz črnega morja preko Bospora in Dardanel in vtegne vsi Evropi osodepoln postati. Da je dotični nagovor, katerega smo tudi v „Slovenci“ omenili, v

Ljubljano in Terzino preméril, mu ne bo zidano znamenje svetega Janeza Nepomučana v sredi Dobrave neznano. Kako četrtnko uro ni ne prej ne potlej nobene hišice viditi, obe strani ceste ste z borovjem in zelenkastim smerečjem obraščeni. Tukej so v starih časih malopridni in poredni postopači svoje shajališča imeli in popotnike v grozen strah pripravljali. Tako ukradejo ti potepuhi nekdaž težak panj, omažejo in oblijo podobo sv. Janeza s čistim medom in jo v sredo ceste postavijo, ter se v tamno goščavo pomaknejo, željno pričakovaje, kaj da se bo zgodilo. Dolgo čakajo, pa ni je žive duše. Že so hotli peté odtegniti, kar zaslišijo bližji pok in človeško vpitje. Polni veselja, da jim ne bo treba medú tratiti, počakajo, da vozniki bliže privozijo. Prvi voznik, možá v sredi ceste zagledavši, osupnjen urno tovaršem pové, da naj se pripravijo, ako bi mu bilo kake pomoči pri ravnanju in boji z omenjenim tolovajem treba. Vsi pomoč obljubijo in mu, upadeno srce s preklinjevanjem in rotnjem vnemaje pogum dajó. Toda plahi nemški babež si še ne upa na groznega moža planiti, torej iz celega grla zakriči,

da se naj umakne, sicer se mu ne bo dobro godilo. Strah pa nič ne mara in se z mesta ne premakne. Zdaj budalastega Nemca mislečega, da je strah kak sovražen škrt, prava groza obide, lasje mu po koncu vstajajo in gorkota mu po celem životu gost pot izriva. Kmalo bi konje pustivši k zadnjim vozovom ulil, pa na preveliko kričanje in glasno zasmehovanje pajdašev prime na tanjem koncu koprivovec ali bič in kakor je navada voznikov preklinjaje, da bi se kmalo iskre kazale, korači trepetaje proti stoječemu možu, ter ga od delec prek glave useka. Podoba pa se ne premakne. Še bolj razkačen udari drugič in mahne tretjič. Z velikim hrušenjem se mož zvrne in na tleh obleži. Ker se pobiti nič ne gane, poklekne sirovi voznik zraven njega, pritisne svoje ustnice na usta mrliča sapo vanj pihaje. Pa ni več življenja v njem, ves je mrzel; zdaj utihne preklinjevanje, namesti togote in divjanja ga obide neizrekljiva žalost, vest se zbudí in ga hudo grize. — Hitreje, kakor žareči blisk na nebu zdrči, ga prešine strah, da je človeka ubil, in mu srce neusmiljeno trga. Zdaj tovariši prepadenega pritekó, luč

naredé in podobo sv. Janeza spoznavši pred-nj padejo ter ga poljubljajo. Ker so se pa njih ustnice Janezove podobe kakor lima prijemale, so si mislili: Da te šmentaj! ta ni slaba, le še ga. In kakor polhne ovčice, če jim soli potrosiš, ližejo z glavicami na tla obrnjene in še tudi časih kaj slane zemlje odrgnejo; tako so ti vozniki klečé pred Janezom z jeziki barvano obleko podobe odmočili, in še zdaj so na več mestih beli madeži na Janezovi črni halji, s kterimi so ga, mislim, trapastt vozniki opisali. Ko so se pa bili slaščice nasitili, podobo sami v hišico postavijo in vozijo dalje. Malopridni hudobneži pa so bili prav veseli take šale, ker smejali so se skrivaj, da je bilo kaj!“

To je ranjki torej spisal l. 1851 kot šestošolec. — Smešna je bila dogodka s podobo sv. Janeza, ali grozna je osoda njegova. Pa kakor so z one podobe dobili vozniki slaščice, tako naj bi, Bog hotel, iz krvi in iz ran misijonarjevih prihajale slaščice in dobrote za katoliško vero in cerkev mej zanemarjenim ljudstvom po Bosni in Hercegovini!

J. M.

resnici silno pomenljiv, se ne da tajiti. V političnih krogih smatrajo ga še celo za odsev, oziroma za izraz javnega umnenja ruskega naroda. Vendar pa to javno mnenje nikakor ni novo temveč že silno staro. Da se je sedaj na tako odkrito in naravnost razodelo, temu so krive okoliščine in pa naj-novejši dogodki na Balkanu, ki so v Rusih zopet obudili željo po cerkvi sv. Sofije v Carigradu, kamor je že carica Katarina II. nameravala sveti križ postaviti namesto polumesca, ki sedaj ondi medli. Da bode prej ali pozneje do tega prišlo, o tem pač nihče ne dvomi in prej ko ne ne bomo nič več tako dolgo čakali na to, kakor smo že, kajti Rusija je v Črnem morju zopet na nogah. Brodovje si je stesala, čegar prva naloga bo morda ravno krvavi ples pred Carigradom. Preden pa do tega pride, morata Anglež in Rus svoj račun v Aziji poravnati. Kako se bote tedaj Avstrija in Nemčija obnašali, je danes jako težko ugibati, prej ko ne, dobila bo Evropa nekoliko drugačno podobo na zemljevidu. Bode li ravno Rus ded v Carigradu, še tudi ni gotovo, ker lahko je tudi še kaj družega mogoče.

Kakor se iz Madrida poroča, je **Don Carlos** jel zopet odločneje postopati od kar se je Španjski kraljevič porodil. Poprej se ni kaj prida čulo iz tega vzroka, ker je Don Carlos računil, da še mu povsod in vse drugo spodleti, se zna vendar-le še s pomočjo ženitve na prestol povzdigniti in res so v merodajnih krogih nekaj sličnega nameravali. Novorojeni kralj je pa vsemu upanju h krati konec napravil in Don Carlos je zopet tam, kjer je bil. Zarad tega napel je vse moči, da svojo srečo s silo poskusi. Pravijo, da se je odpeljal v London denarja na posodo iskat. Zato je španjska vlada stražnikom na meji jako oistro zapovedala, da naj posebno na to pazijo, da se ne bo orožje in strelivo uvaževalo. Dalje se tudi trdi, da si misli Don Carlos sestaviti odbor iz četero mož, ki bodo imeli nalogo načrt Karlističnega gibanja izdelati in potem gibanje voditi. Španjskim konzulom in diplomatičnemu osebju v inostranstvu se je pa ob enem naročilo, da naj takoj sporočajo, če bi kje kake agitacije zapazili ali kaj sličnega, kar po Karlistih diši. Kakor je videti, španjska dežela še ne bo imela miru, ktereга bi tako živo potrebovala. Vboga Španija! Pomilovanja vredna je pa tudi kraljica Kristina, kajti poleg skrbi za državo imela bode tudi še skrb, da se mlademu kralju ne prigodi „slučajno“ kaka nesreča.

Izvirni dopisi.

Od Škofje Loke, 29. maja. V Poljanski dolini je umrla dne 27. t. m. ob 1/2 11. uri zvečer mlada vdova Ana Kalan, posestnica na Visokem. Kakor se pripoveduje, je bilo v prejšnjih časih, ko so brižinski škofje imeli še Loko v svoji oblasti, to posestvo na Visokem (dve uri od Loke oddaljeno) škofom in njih spremstvu za nekaj „lovski gradec“. Res je to najlepše posestvo v celi okolici na daleč okolo; skoro bi imenoval lego njegovo romantično ali idilično.

Pred štirimi leti je gospodar tega lepega posestva storil vsled dušne bolezni tragično, žalostno smrt, kakor se je takrat v časnikih bralo, in zdaj je šla iskat tudi skrbna, marljiva gospodinja še lepši in boljši dom. Bog ji daj v miru počivati.

Iz Hrenoviške župnije, 30. maja. Pretečeni teden se sme za nas prav nesrečnim prištevati. Pri nakladanji tramov padel je težak hlood nekemu fantu tako nesrečno na nogo, da mu jo je zdrobil. — Drugi peljal je težak voz lesa proti Senožečem. Iz hriba navzdol vterga se zavira, mladi voznik hoče sedaj konje spred držé voditi, da bi jih kam stran ne zagnalo, a pri tem udari njega, da omahne tik ceste. K njegovi nesreči terči ob skalo tik pota in si zlomi nogo.

Zadnji petek nastal je iz do sedaj še neznane vzroka v vasi Malo Ubelsko ogenj. Ob desetih dopoldne začne na koncu vasi goreti. Da ob taki suši ni bilo kaj dosti vode za gašenje, se lahko ume. K sreči ni bilo hude sape in ker so gasilci pritislili od vseh strani; zgorele so samo tri hiše. Ko bi bil veter bolj močan pihal na nasprotno stran, bi bila vsa vas v veliki nevarnosti. Pogumnost bi bila kmalo tirjala svoje žrtve in tri možake spravila ob življenje. Hotli so namreč rešiti še več reči iz hiše, zato so drli v sobe, ko je streha že s plamenom gorela. Ko pa hočejo z raznimi rečmi obloženi na prosto, podere se strehe ravno pred njimi pred hišna vrata. Srčnost velja! si mislijo zdaj, in hajd čez ogenj na prosto! in res so se rešili brez zdatne škode. Ker so bili vsi trije posestniki zavarovani in ni bilo ne žita ne sena v obilnosti doma nakopičenega, bodo to nesrečo še lahko prenesli.

Na polji pogrešamo zelo zelo dežja, vročina je

že neznosna. To posebno še občutijo poljedelci, ki so hudim solnčnim žarkom celi dan izpostavljeni. Ker je bilo pred 14. dnevi pri nas še precej mrzlo, sedaj pa kar naenkrat taka vročina, truplo ne more prenašati tako naglega spremena. Neka stara žena zgrudila je od hude vročine prevzeta, nezavestno na tla. Ker so bili ljudje blizu, so ji lahko v prvi nesreči donesli pomoč, in morda bo bolezen prestala. Drugo še komaj 16. let staro deklico je vročina tako premagala, da je dva dni nezavestna ležala in sinoči se preselila v boljši svet, kjer kakor upamo, vročine za njo ne bode.

Včeraj je malo deževalo, a še vse premalo. Ljudje zdihujejo po dežji, Vsegamogočni kaže ga nam večkrat z oblačnim nebom, a do sedaj ga še ni bilo veliko.

Idrija, 29. maja. Pevski zbor Idrijskega bralnega društva priredil je pretečeno nedeljo, dné 23. t. m., izlet v Črni vrh pri Idriji. Prihod došlih gostov pozdravljaj je že od daleč po hribih veličastno doneči strel topičev, pred gostilno g. Jurija Lampeta pa krasen slavalok z napisom: „Dobro došli!“ Pri božji službi ob desetih peli so društveni pevci A. Nedvedovo mašo „Slava Stvarniku“ dokaj izborno.

Po sv. maši postreženi so bili v gostilni gosp. J. Lampeta z okusnim skupnim obedom na občno zadovoljnost. Za tem trajalo je petje in splošna zabava do popoldanje službe božje. Po dokončanem cerkvenem opravilu počastila sta nas s svojim pohodom tukajšnja častita gospoda duhovnika kaplana in g. učitelj Pipan. Sedaj pričelo se je še le pravo veselje in živahnost, petje, zdravice itd.

Le prekmalo pa se je približal čas k odhodu. Spremili so nas imenovani gospodje v Trebče do četrte ure od vasi oddaljenega sela k posestniku G. Gostiču, nad osemdeset let staremu, jako čislalnemu kmetovalcu, znanemu narodnjaku, kateri nas je pogostil s pošteno vipavsko kapljico.

Dan začel se je med tem naglo nagibati k kraju; poslovivši se od čislane rodbine Gostičeve, odrinili smo proti Idriji polni radosti, katero smo vživali celi božji dan v prijetnem pomladanskem gorskem zraku med prijaznim kmetskim ljudstvom.

Prepričan sem, da nobenemu, kateri se je vdeležil prelepega izleta, ne preide kmalo iz spomina krasen dan poštenega veselja.

Iz ribniške doline, 30. maja. V petek popoldne okoli 1. ure začelo je goreti v Lipovščici blizu Sodražice. Ogenj nastal je, kakor nekateri trdijo, vsled udara strele, drugi pravijo pa, da so otroci zažgali. Ker se je požar jako hitro razširil, bilo je vse suho, obžalovati je jako mnogo škode, akoravno so iz sosednih vasi, potem iz Sodražice in Ribnice ljudje z brizgalnicami jako hitro na pomoč prihiteli. Kjer je ogenj navstal, niti denarja in živine iz hleva niso mogli rešiti. Zgorela je temu gospodarju hiša, gospodarsko poslopje, 300 gld. in 6 glav goveje živine: vrh tega pogorele so še tri druge hiše, preden se je ogenj mogel omejiti in udušiti. Vsa škoda ceni se okoli 9—10.000 gld. Izmed pogorelih zavarovani so trije, kakor se čuje, za svoto nad 2000 gld.

Ako ne bi bilo tako hitre pomoči, nastala bi bila še večja škoda, kajti takrat razsajal je jako nevaren veter.

Od Drave, 25. maja. (Raznoterosti.) Ko sem bil danes zaradi neznatne stvarce klican k c. kr. sodnji v Marnberg, imel sem na tej dve uri dolgi poti kaj opazovati. Pot me vodi poleg potoka, stekajočega se v motno Dravo, ob katerem stoji vse polno pil ali „žag“ in mlinov, ki kakor poprejšna leta kaj marno žagajo debele ali drobnejše hlode — „plohe“ imenovane, katerih deske se potem po Dravi ali po železnici pošiljajo doli na Hrvatsko, Ogersko in še dalje. Je sicer govorica, da letos lesenina ne bo imela dosti cene; eden prekupec, barantavec ž njo, se je bajé proti kmetom celo izrazil, da po Kresu se ne bo nobena deska več prodala, vendar to ljudi ne ovira prisejati tacega blaga na kupe. Sploh je to tudi za tukajšnje ljudi, kakor kmete, tako dninarje edini pridelek, s katerim se po najkrajšem potu k novcem pride, kajti pridelki na njivah in živinoreja le na malokterih kmetijah donesajo toliko, da bi dohodki pokrivali stroške. Toraj se zgoraj navedenega izreka mnogi bojé, vendar zaupa se vsesplošno, da bo neresnično! A kakošne namene imel je s svojim izrekom dotični barantavec, to mora že najbolje vedeti sam; le to je baje še dostavil, da znana firma „Hirschlerjev“ v Dobravi na Hrvatskem vso barantijo opusti. Nu, pa vsaj so ljudje barantali z lesom

že popreje, ko še te židovske firme spodaj ni bilo in zaupamo, da barantali bodo tudi pozneje.

Da bi bil izrekel to iz namena, naj bi prizanašali gozdom, lahko ne verjamemo. Naj bi bil pa to storil iz takega namena, smeli bi ga jako močno pohvaliti, vsaki dan je bolj očevidno kaka velika dobrota tudi gledé vremenskih prememb da so gozdi, to se letos še posebno opazuje. Povsod na okrog, zlasti v lepi savinski dolini se pritožujejo ljudje čez hudo sušo, da ne bo vsled tega niti klaje za živino, niti hrane za ljudi; kedar pa bode dež, morda grozovite plohé. Tukaj v našem zakotji je še v tem oziru nekaka milost; kajti prehude solnčne žarke jelkine in smrekovi gozdi še jako zelo odbijajo. Res si že želimo pohlevnega dežja, pa vlage je tukaj še vendar le več, kot na obširnih brezlesnih poljanah, kjer ga ni skoro drevesa, da bi delalo utrujenemu popotniku ali pregreti zemlji senco. Takšno sliko predstavlja že tudi bližnjo Marnberško polje, kjer je rež še dosti manjša kakor po hribih, dasi zemlji rodovitnosti tu ni odrekati. Ko bi imeli Marnbržani dosti stelje v gozdih in gnoja doma v hlevih, bili bi lahko vsi gospodje, sedaj pa je tudi tu kraj, kjer pride marsiktera kmetija na boben ali se proda za slepo ceno. Sicer pa se je preteklo nedeljo nebo naglo stemnilo ter začel kapljati debel dež, pozneje čedalje bolj trd — padala je vmes tudi toča tako, da je sem ter tje skoraj pobelila. — Salata in kapusno rastlinstvo je precej pobito; koruza in krompir pa sta tako komaj pogledala iz zemlje, ter zaradi predolge zime se je pri nas vse zapoznalo. Bog nas varuj še večje nesreče!

Iz Kremisa (Nižeavstr.), 25. maja. Dragi mi „Slovenec“, poročal bi ti večkrat kaj novega, a naključja in prigodki na tujem ne bili bi slehrnemu čitatelju zanimivi. Danes pa poročam od možaka, kteremu je tekla zibelka nekaj tam na kranjskih tleh. V zelo slovečem vinogradnem kraju v Retzu umrl je 13. t. m. čislani g. Verderber v 93. letu svoje starosti. Ranjki bil je svoje dni revni krošnjar z brusi. Leta 1809, ko je bila kranjska dežela pod francoskem jarmom, prišel je Verderber do avstrijske meje s posom za krošnjarstvo v francoskem jeziku; a niso ga pustili s tem posom čez mejo. Posrečilo se mu je, kakor je pokojnik večkrat pripovedoval, nekako „kunjstvo“ zmuzniti se čez mejo. Z brusi na hrbtu, trudil se je naš Verderber od hiše do hiše po Niže-avstrijskem. Pozneje, ko si je bil nekaj pri krošnjaril, začel je tržiti prav po malem z vinom v imenovanem imovitem kraju Retzu. Postal je pozneje sloveči vinotržec in tako si je pridobil milijone in zraven družega tudi šest hiš v Hernalsu in Sechshausu. Ranjki bil je brez družine, za zapuščene milijone ravšala se bode toraj „revna žlahta“ tam iz Kranjskega.

Danes imeli smo volitve za državni zbor po umrlim državnem in deželnem poslancu Schürerju. Od 372 oddanih glasov dobil je Fürnkranz 218, klerikalni Ruf 153 in vrednik „Mittelstrasse“ samo 1 glas. Tudi tukajšnji okrajni glavar in namestniški sovetnik gosp. baron Mensshengen je kandidiral. A odpovedal se je malo pred volitvijo zaradi nekega napada po tukajšnjih novinah. Dobil je toraj Schönerer zopet svojega tovariša v državni zbor.

Rožanski.

Domače novice.

(Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 1. junija 1886 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. — 2. Navsét o izboru posebnega komiteta za stavbinski nadzor pri mestni vojašnici. — 3. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o podelitvi mestne ustanove za balo, osnovane povodom srebrne poroke Njiju Veličanstev; b) o ponudbi društva „Laibacher deutscher Turnverein“, da mestna občina spominsko ploščo postavljeno pesniku Anastaziju Grünu prevzame v svojo last. — 4. Finančnega odseka poročilo: a) o prošnji Dunajske velike poljedelske šole za podporo ubožnim učencem; b) o prošnji stavb. podjetnika Antona Lončariča gledé oproščenja od tlakovine, oziroma nje znižanja za dovažanje gradiva obrežnemu zidu ob Ljubljanci; c) o kupnih ponudbah za mestno hišico šte. 19 pred prulami; d) o kupni ponudbi za mestno močvirsko zemljišče v „purgarskih delih“. — 5. Šolskega odseka poročilo o dopisu ravnateljstva kranjske hranilnice gledé

podobne o porabi realnega posloja. — 6. Samostalni nasvet mestnega odbornika prof. Toma Zupana, naj se naredi trottoir iz kamenitih plošč po obeh straneh sv. Petra cesti, in sicer od frančiškanske pa do sv. Petra cerkve, ali za letos vsaj do mesarskega mostu. — 7. Samostalni nasvet podžupana V. Petričiča o prenapredbi preselitvenega reda za mestno občino Ljubljansko. — Tajna seja.

(Občni zbor društva meščanske vojašnice v Ljubljani) vršil se je včeraj v veliki mestni dvorani. Predsedoval je vodja gosp. I. N. Horak, kateri je mnogo storil storil za pospeh tega zavoda. Polno dolga je prevzel pred mnogimi leti g. Horak pri tem zavodu in danes ni le prejšnjo posloj v najboljšem stavbenem stanu, ampak prizidal se je lep nov oddelek in vendar bode konec letošnjega leta popolnem brez dolga in vodstvo društva bode zamoglo na to misliti, da si o priliki 25letnice že vstvari rezervni zaklad. Pač morajo biti sopesniki meščanske vojašnice g. Horaku hvaležni, da je tako varčno in izvrstno vodil ta zavod in zdaj se pa vidi, koliko malo utemeljeno je bilo nekdanje zabavljanje nekterih sopesnikov. Posedstvo vojašnice je najmanj 50.000 gl. vredno.

O naznanjeni uri g. vodja Horak otvori zborovanje s sledečim ogovorom: „Slavna skupščina! Pričenjam 24. zborovanje ter pozdravljam vse navzoče lastnike meščanske vojašnice. Pri 23. obnem zboru, kateri se je vršil dne 31. maja 1885, naznanil sem Vam, da so posestniki meščanske vojašnice še dolžni obrtnemu pomočnemu društvu svoto 1000 gl. Prosim, da vzame slavni zbor na znanje, da je sedaj za vojaško vojašnico le še 500 gl. dolga in upam, da bomo poplačali to svoto še letošnje leto. Vodstvo meščanske vojašnice je želji c. kr. vojnega erara vstreglo in dopolnilo, kar je bilo potrebno še hišne oprave, toraj je upati, da se je vse izvršilo na zadovoljstvo visokega c. kr. generalnega poveljstva. Ker si je prizidal oddelek k meščanski vojašnici, pomnožilo se je tudi moštvo v meščanski vojašnici in treba je bilo razširiti štedilna ognjišča v kuhinji in dimnik. P. n. gospodom hišnim posestnikom, kateri so se oglašili za znesek na njih hiše spadajoč, za namestovanje vojakov, izplačal se je isti v smislu skepa zbora z leta 1883 iz društvene blagajnice. Po § 14. društvenih pravil izstopijo vsled dosluženja in načelstva gospodje: 1. Dolinar Andrej. 2. Horak Janez. 3. Kolman Franc. 4. Ničman Henrik. 5. Pakič Miha. Izstopivši se smejo zopet voliti.

Z letnega poročila in sklepa računa je razvidno, da je imel zavod dohodkov 2264 gl. 81 kr. in le za 54 gl. 24 kr. troškov manj, kateri so ostali koncem leta v blagajnici. Posojila za novo vojašnico prizidanem posloju poplačalo se je obrtni blagajnici preteklo leto 1300 gl. Sopostestnikov šteje meščanska vojašnica v Trnovskem predmestju, cerkvene ulice št. 21. skupaj 243, z raznim številom nastanjenih mož. Pregledovalnega odseka poročilo o pregledu računa izraža se v istem, da je račun katerega je natanko pregledal, popolnem v redu in predlaga, da občni zbor, društvenemu vodstvu izjavi popolnoma zaupanje, kar zborovalci enoglasno pritrjujejo. Vršil se potem volitev štirih družnikov, namesto letos vsled dosluženja izstopivših. Izvoljeni so po listkih z veliko večino gg: J. N. Horak, Fran Kolman, Henrik Ničman, Miha Pakič in Anton Kremžar. V pregledovalni odsek se izvolita gg: M. Muck in Jakob Spoljarič. Pri točki dnevnega reda o posameznih nasvetih predlagala sta v imenu vodstva gg. vodja J. N. Horak in M. Pakič, da se dovoli vojakom v meščanski vojašnici nastanjenim o priliki rojstnega godu Njih Veličanstva presvitlega cesarja 18. avgusta za poboljšanje jedi 30 gl. „Narodni šoli“ 10 gl. in učencem društva katoliških rokodelskih pomočnikov tudi 10 gl. Potem se zborovanje zaključil.

(Ponesrečila) se je včeraj popoldne neznana ženska pri tretji stražnici od zaloga proti Lazam, padši iz poštnega vlaka na železnico. Ljudje, ki so jo videli, pravijo, da se je že od Lazov ves čas na stopniški deski ob vagonu stoječ peljala, z rokami se je pa države oklepala. Bog vé, kako se je zgodilo, da so ji roke odpovedale in je na cesto zdrsnila, kjer se je precej hudo pobila. Zvečer so jo na delavskem vozičku v Ljubljansko bolnišnico pripeljali. Peljala se je iz Dunaja v Gorico.

(Razpisana) je služba okrajnega ranocelnika v Poljanah pri Loki proti letni nagradi 500 gold. do 24. junija.

(Častiti gosp. Janez Jelenec), prefekt v Terezijanišči na Dunaji, podá se v stalni pokoj, ter je dobil pri tej priliki v priznanje svojega dolgoletnega in marljivega službovanja zlati križec za zasluge s krono.

Telegrami.

Berolin, 30. maja. Iz Carigrada se sporoča, da male praske ob grško-turški meji še vedno trajajo. Turki imajo do sedaj 180 mrtvih, Grki pa veliko več. 300 vjetih Grkov prišlo je v Solun.

Rim, 30. maja. V Benetkah 33 bolnih za kolero in 21 mrtvih. V Bari so 4 zboleli in 4 umrli, tudi za kolero.

Catanija, 30. maja. Bruhanje na Etni vže pojema. Lava na uro le še dva metra daleč preteče in se prebivalci nadjajo, da je v notranje mesto Nicolosijsko ne bo. Včeraj je prenehala padati črna sipa.

Novi Jork, 30. maja. Most in tovariši napravili so ugovor proti izjavi, da so krivi.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

31. maja			
Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gl.	10 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85	„	50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	116	„	90 „
Papirna renta, davka prosta	102	„	— „
Akcije avstr.-ogerske banke	881	„	— „
Kreditne akcije	282	„	50 „
London	126	„	65 „
Srebro	—	„	— „
Francoski napoleond.	10	„	02 1/2 „
Ces. cekini	5	„	97 „
Nemške marke	62	„	— „

Od 29. maja.

Ogerska zlata renta 4%	105	gl.	10 kr.
„ papirna renta 5%	94	„	85 „
Akcije anglo-avstr. banke	200	gl.	116 „
„ Länderbanke	—	„	223 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	—	„	601 „
„ državne železnice	—	„	232 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	—	„	205 „
4% državne srečke iz l. 1854	250	gl.	130 „
4% „ „ 1860	500	„	139 „
Državne srečke iz l. 1864	100	„	171 „
„ „ 1864	50	„	171 „
Kreditne srečke	100	„	176 „
Ljubljanske srečke	20	„	21 „
Rudolfove srečke	10	„	18 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	119	„	75 „
„ Ferdinandove sev.	98	„	70 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	105	„	20 „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
29.	7. u. zjut.	736-60	+18-8	sl. svzh.	jasno	0-00
	2. u. pop.	735-88	+26-8	sl. jug	del. obl.	
	9. u. zveč.	736-78	+20-2	sl. zah.	oblačno	
30.	7. u. zjut.	736-78	+17-2	brezvetra	oblačno	0-00
	2. u. pop.	736-70	+27-4	sl. jzap.	jasno	
	9. u. zveč.	736-72	+20-8	sl. jzap.	sk. jasno	

V soboto dopoldne jasno zvečer oblačno. Srednja temperatura 22-1° C., za 5-6° nad normalom. V nedeljo dopoldne oblačno, popoldne jasno. Srednja temperatura 21-8° C., za 5-0° nad normalom.

Zahvala.

Presvitli cesar podelilil so mi viteški križ Franc Josipovega reda. Ob tej priliki mi je došlo od blizu in daleč, posebno pa od mojih trgovinskih prijateljev na Kranjskem jako veliko in raznovrstnih čestitke.

V čast so mi in prav veselje me tolihi dokazi prijateljskega sočutja. Ker ne morem vsakemu posebej spodobno zahvaliti se, usojam si vsem in vsakemu svojo najtoplejšo zahvalo tem potom izreči.

V ZAGREBU, dne 29. maja 1886.

Max Stern,

tvrdka: Ignac Sternovi sinovi, vinska trgovina na debelo v Zagrebu.

Razglas

o poklicu zapuščinskih upnikov.

Od e. k. m. d. okr. sod. v Ljubljani se pozivljejo oni, kateri imajo kot upniki tirjatve do zapuščine g. Lovrenca Mazik-a, župnika v Ornučah, ki je 20. aprila 1886 umrl ter oporoko zapustil, da pri tej sodnji ali osobno svoje zahteve oglašé in izkazó do 26. junija 1886 dopoldne ob 9. uri ali pa do tačas pismeno vložé svoje prošnje, sicer ne bi imeli do zapuščine, ako bi se iz nje poplačale oglašene tirjatve, nikakoršne dalnje zahteve, kakor jim že pristoji zastavna pravica.

C. kr. m. d. okrajna sodnija.

V Ljubljani, dne 16. maja 1886.

Druga izdaja 1886.

R. Andree's Allgemeiner Hand-Atlas,

ki ima 120 zemljevidnih strani in popoln obseg imen. Ta druga izdaja izhaja v obliki zdatno zboljšani in dopolnjeni. Vsekozi je jako skrbno pregledana in za celo četrt bolj obsežna, nego prva izdaja; ima namreč 31 zemljevidov več. Praktična stran se ji je pa dala s pridejanim imenikom, 100 atlantovih strani obsežnim, kjer se nahaja več, nego 100.000 imen, s pomočjo katerih se vsako mesto, vsaka reka, vsaka gora takoj najde.

Ta atlant izhaja v 12 sešitkih po 1 gl. 24 kr. mesečno.

Prvi sešitek je že na pogled razpoložen.

Vsak, kdor se le količkaj peča z dnevnimi dogodki po širnem svetu, moral bi imeti tak atlant. Posest take knjige bila je poprej zaradi nezmerne cene le predprave bogatašev, vsled izdavanja Andrejevega atlanta v sešitkih si jo lahko vsak omisli, kdor se k razumnikom prišteva.

Naročila nanj sprejema

„Katoliška Bukvarna“
v Ljubljani.

(2)

Piccoli-eva esenca za želodec.

katero pripravlja

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(44) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

e. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček. 50 kr. 1000 koščekov 4 gl. 2000 košček. 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučenim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlic. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetju izvršujejo.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Prevedel

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8° Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gl. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti ne bo bode zategadelj hvaleben frančiškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo privedil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.